

МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ ВИКЛАДАЧАМИ ЯКОСТІ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКА, ЕЛЕКТРОТЕХНІКА ТА ЕЛЕКТРОМЕХАНІКА» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Мета дослідження – вивчення думок щодо рівня задоволеності викладачів якістю освітньо-професійної програми «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Метод дослідження – анонімне електронне анкетування за спеціально розробленим інструментарієм (*Google Форм*), розміщеним на офіційному веб-сайті Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (ТДАТУ) за адресою <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejkholderiv-schodo-jakosti-osvity/>.

Цільова аудиторія – науково-педагогічні працівники, які викладають навчальні дисципліни, що передбачені навчальним планом за освітньо-професійною програмою (ОПП) «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» (респонденти).

Опитування респондентів було проведено **упродовж 2020-2021 навч. року** за анкетною «якість освітньої програми». Всього опитано **26 респондентів**.

Процедури, види та форми оцінювання повністю відповідають [Положенню про опитування учасників освітнього процесу в ТДАТУ](#).

Анкета складалася з дев'яти блоків питань, які включали: оцінювання відповідності знань випускників з освітньої програми сучасному стану виробництва і бізнесу; ранжування за значимістю тринадцяти найбільш важливих компетентностей, оцінювання якостей та навичок випускників за п'ятибальною шкалою від 1 (низький рівень) до 5 (високий рівень); найбільш необхідні складові освітньої програми; необхідність залучання роботодавців до розроблення та модернізації освітніх програм та відкриті питання щодо дисциплін, які необхідно ввести та вивести з освітнього процесу, інших пропозицій щодо покращення якості освіти та освітньої програми.

Результати було опрацьовано за допомогою програмного забезпечення Microsoft Excel (з допустимою похибкою вимірювання 0,1%).

Результати оцінювання науково-педагогічними працівниками якості ОПП «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» за критерієм **«Наскільки знання випускника зі спеціальності відповідають сучасному реальному стану виробництва і бізнесу»** наведено на рисунку 1.

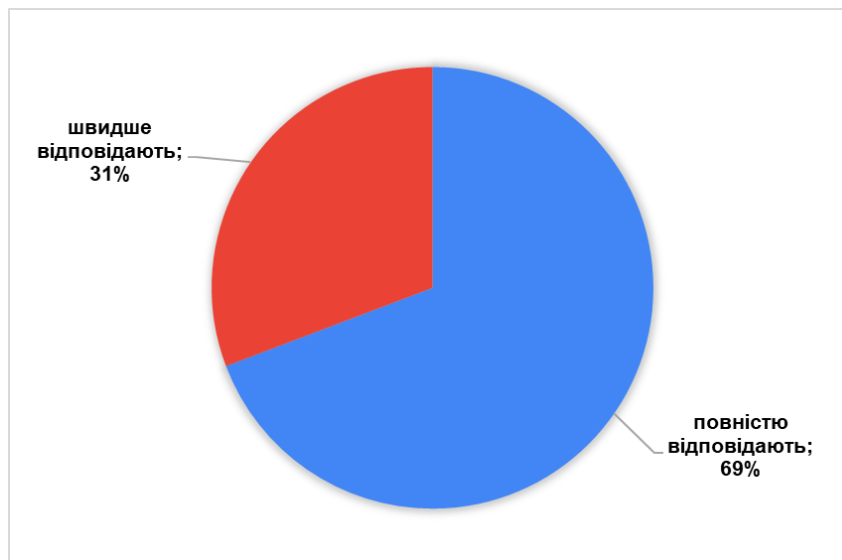

Рис. 1. Оцінювання «Наскільки знання випускника зі спеціальності відповідають сучасному реальному стану виробництва і бізнесу» (у відсотках)

Результати ранжування тринадцяти найбільш важливих компетентностей випускника для роботи за фахом (1- найбільш важлива) представлено у табл. 1.

Таблиця 1 - Ранжування пунктів щодо важливості компетентностей випускника для роботи за фахом

Назва компетентності	Рейтинг
1 блок	
Здатність застосовувати знання на практиці	1
Здатність до аналізу і синтезу	2
Засвоєння основ базових знань з професії	3
Базові загальні знання	4
Усне і письмове спілкування рідною мовою	5
Знання другої мови	6
2 блок	
Здатність до навчання	1
Дослідницькі навички і уміння	2
Прийняття рішень	3
Здатність до критики та самокритики	4
Здатність пристосовуватись до нових ситуацій	5
Елементарні комп'ютерні навички	6
Здатність породжувати нові ідеї (креативність)	7

Моніторинг оцінювання якостей та навичок випускників освітньої програми за п'ятибальною шкалою від 1 (низький рівень) до 5 (високий рівень) наведено в таблиці 2.

Таблиця 2 - Оцінювання якостей та навичок випускників (у відсотках)

Критерій оцінювання	Бали				
	1	2	3	4	5
Рівень загальнотеоретичної підготовки	0	0	26,9	26,9	46,2
Рівень базових (професійних) знань і навичок	3,8	3,8	11,5	30,8	50
Стратегічне мислення	3,8	19,2	23,1	30,8	23,1
Націленість на кінцевий результат	0	15,4	15,4	26,9	42,3
Здатність працювати в колективі, команді	0	11,5	15,4	23,1	50
Здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці	0	7,7	23,1	42,3	26,9
Націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання	0	3,8	26,9	23,1	46,2
Навички управління персоналом, колективом	0	11,5	34,6	26,9	26,9
Ерудованість, загальна культура, комунікабельність	0	11,5	30,8	34,6	23,1
Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями	0	3,8	19,2	38,5	38,5
Ведення ділової документації	0	11,5	34,6	26,9	26,9

Результати оцінювання показали достатньо **високий рівень** (максимальна сума відсотків за балами 4 і 5) наступних якостей та навичок випускників: «рівень базових (професійних) знань і навичок» (80,8%), «володіння інформаційними та комунікаційними технологіями» (76,9%), «рівень загальнотеоретичної підготовки» та «здатність працювати в колективі, команді» (по 73,1%). **Меншими балами** оцінили наступні критерії (максимальна сума відсотків за балами 2 і 1) - «стратегічне мислення» (23,1%), «націленість на кінцевий результат» (15,4%).

Моніторинг оцінювання п'яти найбільш необхідних складових освітньої програми «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» наведено в таблиці 3.

Таблиця 3 - Оцінювання п'яти найбільш необхідних складових освітньої програми «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» (у відсотках)

Критерій оцінювання	Бали
Співвідношення теоретичної і практичної частини	100
Спрямованість дисциплін на майбутню професію	96
Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін	81
Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо)	54
Залучення студентів до організації, проведення і участі в наукових і практичних заходах	54
Обґрунтованість навантаження на студентів (кількість дисциплін на семестр, кількість годин на тиждень аудиторної і самостійної роботи)	50
Доступ до навчальної і наукової літератури бібліотеки університету	50
Доступ до програм підготовки, графіків освітнього процесу, розкладів і робочих програм дисциплін	15

Аналіз таблиці 3 показує, що за результатами опитування респондентів п'ять найбільш необхідних складових **ОПП «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»** є наступні:

- 1) Співвідношення теоретичної і практичної частини (100 %)
- 2) Спрямованість дисциплін на майбутню професію (96%)
- 3) Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін (81%)
- 4) Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо) (54%)
- 5) Залучення студентів до організації, проведення і участі в наукових і практичних заходах (54%)

Тому, при оновленні освітньої програми на цих складових необхідно зупинитись більш детально.

Результати щодо необхідності залучення роботодавців, на думку викладачів, до розроблення та модернізації освітньої програми показані на рисунку 2, з якого не важко пересвідчитись в майже 100% - ій позитивній відповіді.

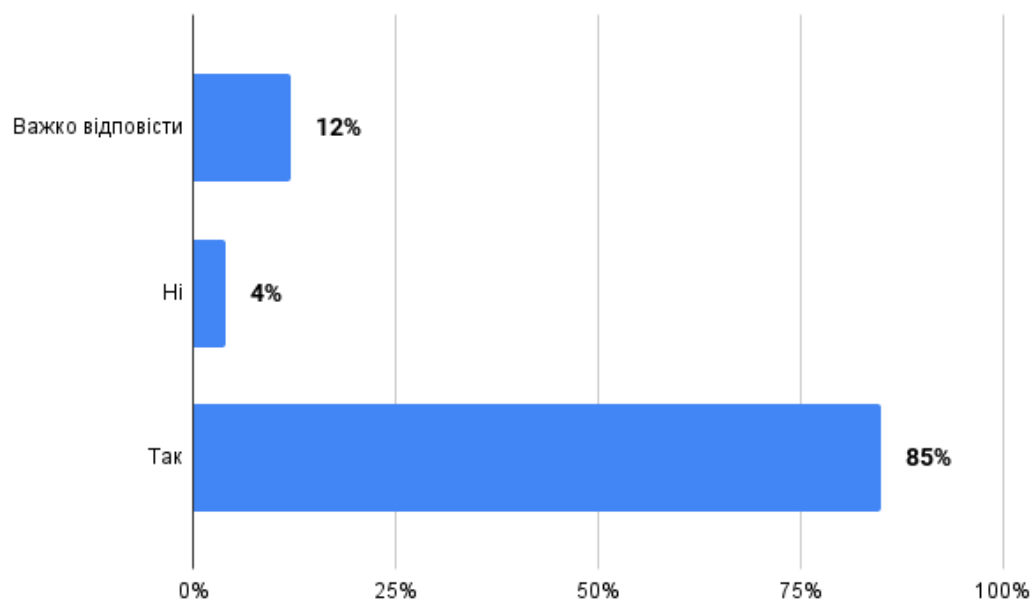

Рисунок 2 - Оцінювання *«Чи вважаєте Ви, що необхідно залучати роботодавців до розроблення та модернізації освітніх програм?»* (у відсотках)

Результати опитування пропозицій викладачів щодо навчальних дисциплін показали:

- *необхідно ввести до освітнього процесу* – газопостачання, засоби зв'язку та комунікацій, системна автоматика, сучасні рішення модернізації

промислового обладнання, системна автоматика.

- *необхідно вивести з освітнього процесу* - технологія конструкційних матеріалів, теоретичні основи автоматика.

Інші пропозиції щодо покращення якості освіти та освітньої програми «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» від викладачів надійшли наступні:

- практика по кожній випускній дисципліні;
- збільшити кількість лекційних занять;
- забезпечення навчальних лабораторій сучасними засобами автоматизації;
- проведення семінарів практичного напрямку;
- залучати молодь до проведення науково-практичних заходів.

Висновки

1. Для підвищення зрозумілості мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін ведучим викладачам переглянути робочі програми дисциплін та оновити розділ «Мета та завдання дисципліни», у якому уточнити взаємозв'язки між метою і завданнями дисципліни з одного боку та отримуваними компетенціями з іншого боку. При розгляді та затвердженні робочих програм завідувачам кафедр та методичній комісії звертати особливу увагу на зміст даного розділу робочої програми.

2. Для підвищення професійного рівня здобувачів вищої освіти кураторам груп забезпечувати їх присутність на заняттях школи педагогічної майстерності ТДАТУ, а завідувачам випускових кафедр організувати науково-практичну конференцію із залученням студентів до її організації та участі у ній. Викладачам кафедр активізувати роботу студентських наукових гуртків та підготувати відвідувачів цих гуртків до виступів на означеній конференції.

3. Для урахування окремих пропозицій викладачів щодо навчальних дисциплін збільшити у освітньо-професійній програмі кількість кредитів дисципліни «Основи релейного захисту і автоматизація електроенергетичних систем», збільшити термін вивчення дисципліни з одного до двох семестрів та збільшити кількість навчальних годин з неї у навчальному плані.

4. Для підвищення рівня доступності здобувачів вищої освіти до навчальної літератури університету зобов'язати ведучих викладачів разом із співробітниками бібліотеки створити базу рекомендованої літератури з дисциплін у електронному вигляді. Завідувачам кафедр розглянути забезпеченість дисциплін сучасними літературними джерелами та за необхідності уточнити плани видань кафедр. Кураторам груп на кураторських

годинах повідомляти підшефним студентам про новинки періодичних видань за фахом та запрошувати на кураторські години співробітників бібліотеки з доповіддю про нові надходження.

Гарант ОПШ «Електроенергетика,
електротехніка та електромеханіка»
за першим (бакалаврським) рівнем освіти,
к.т.н., доцент

Олександр БОБК

Завідувачка відділу МЯОД ТДАТУ,
к.т.н., доцент

Радміла СКЛЯР